

Maatalouden interventiorahasto

MAASEUTUVIRASTO

15. 06. 2011

Nro 1054/013/2011

Viite Talousarvioasetus (254/2004) 66i § ja maa- ja metsätalousministeriön taloussäännön 74 §

Asiat **KANNANOTTO MAATALOUDEN INTERVENTIORAHASTON VUODEN 2010 TILINPÄÄTÖKSEEN**

Maatalouden interventiorahasto (MIRA) on maa- ja metsätalousministeriön hoidossa ja valvonnassa oleva valtion talousarvion ulkopuolinen valtion rahasto. Maatalouden interventiorahastosta annetun lain (1206/1994, muut 989/1995, 792/2004, 602/2007 ja 1019/2007) mukaan interventiorahaston tehtävänä on maksaa Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan mukaisista interventiovarastoinneista sekä EU:n vähävaraisten ruoka-apuohjelmasta johtuvat menot ja rahoittaa ne väliaikaisesti ennen EU:lta saatavaa korvausta. Interventiorahastolain 1.1.2008 voimaan tulleella muutoksella (1019/2007) rajattiin rahaston toiminta-alueita pienemmäksi siirtämällä muun muassa EU:n vienti- ja sisämarkkinatukia rahoitettavaksi valtion talousarviosta sekä pienennettiin rahaston lainanottovaltuutta. Lainmuutoksella (490/2010) vuonna 2010 rahaston lainanottovaltuutta nostettiin väliaikaisesti 200 milj.euroon. Muutos on voimassa 16.6.2010-31.12.2012.

Rahaston hallinnosta sekä toiminnan ja talouden asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ministeriön asettama johtokunta. Rahaston maksuliike-, kirjanpito- ja perintätehtäviä hoitaa Maaseutuvirasto (MAVI). Valtiokonttorin tehtävänä on järjestää Interventiorahaston lainanotto, päättää lainanoton tarkemmista ehdoista ja huolehtia muista lainanottoon kuuluvista toimenpiteistä. Rahaston tilinpäätökset on vahvistanut maa- ja metsätalousministeriö valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsittelyn jälkeen. Ministeriö asettaa vuosittain rahaston hallintoa ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joista toisen tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja ja toisen Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Vuonna 2010 tilintarkastajia olivat KHT Jari Miikkulainen Tuokko Tilintarkastus Oy:stä ja JHTT Klaus Krokfors Valtiontalouden tarkastusvirastosta.

Maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätöskannanotto perustuu rahaston vuoden 2010 tilinpäätökseen ja tilintarkastajien tilintarkastuskertomukseen. Kannanotossa on pyritty tarpeen mukaan ottamaan huomioon myös Valtiontalouden tarkastusviraston tuloksellisuustarkastuskertomus (184/2009) Valtiontalousarvion ulkopuolisten rahastojen ohjauksesta ja hallinnosta.

1. Arvio tuloksellisuuden kehityksestä ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta

Toimintavuonna rahaston varainhankintaa jouduttiin lisäämään interventio-ostojen alkamisen vuoksi, sillä kolmannen perättäisen hyvän satovuoden jälkeen viljasta oli ylitarjontaa, eikä viljalle enää löytynyt riittävästi markkinoita. Tilanteesta johtuen viljaa tarjottiin interventio-

varastoihin suurin määrä Suomen koko EU-jäsenyysaikana. Koska Suomesta ei löytynyt riittävästi varastotilaa, jouduttiin ohraa siirtämään varastoitavaksi Viron Muugaan.

Ministeriö ei ole asettanut rahaston toiminnalle tulostavoitteita. Johtokunta on itse asettanut tavoitteita, joita voidaan pitää rahaston toiminnan kannalta keskeisinä. Ministeriön näkemyksen mukaan rahasto hoiti säädösten mukaiset tehtävänsä ja saavutti asettamansa tulostavoitteet, joita olivat

- A.) EU:n interventio toiminnan edellyttämän rahoituksen turvaaminen häiriöttä
- B.) Vaikuttavuus ja tehokkuus tavoite, jolla varmistetaan rahoituksen hankinta mahdollisimman pienin kustannuksin.
- C.) Raportoinnin luotettavuus ja kattavuus tavoitteella varmistetaan, että em. tavoitteiden toteutumista varten saadaan tarkkaa tietoa menojen ajoittumisesta ja rahamarkkinoiden muutostrendeistä.

Tilinpäätöksessä on ministeriön toiveen mukaan esitetty kuvaus toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista ja toiminnan vaikuttavuudesta tilinpäätösvoonna.

2. Tuloksellisuusraportoinnin perusteiden asianmukaisuus ja kehittämistarpeet

Rahaston johtokunta vastaa rahaston hallinnosta sekä talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnan tärkeimpänä tehtävänä on mm. turvata rahastosta maksettavien menojen rahoitus. Ministeriö pitää hyvänä, että rahaston johtokunta käy säännöllisesti lävitse Maaseutuviraston raportointijärjestelmästä tulostetut tuotekohtaiset menot, usean kuukauden likviditeettiennusteet, rahoitustodistus- ja lainaluettelot, samoin kuin rahavirtalaskelmat sekä tuloksen ja taseen kuukausilaskelmat. Tilintarkastajien havaintojen mukaisesti ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että rahasto laatii vuosittain varojen käyttösuunnitelman. Ministeriö katsoo, että rahaston toiminnan ja tuloksellisuuden raportointi on ollut selkeää ja analyttistä.

3. Ministeriön esitys rahaston toimenpiteiksi tuloksellisuuden parantamiseksi

Rahaston tulee huolehtia tilintarkastajan suosituksen mukaisesti siitä, että interventiovarastojen kasvun aiheuttaman luottotarpeen lisääntymisen vuoksi lainojen ja luottolimiitin korko ja muut ehdot säilyvät rahastolle mahdollisimman edullisina. Lisäksi ministeriö katsoo, että rahaston tulee huolehtia tehtävien riittävästä eriyttämisestä. Muutoin ministeriöllä ei ole esityksiä rahaston tuloksellisuuden parantamiseksi.

4. Ministeriön omat toimenpiteet rahaston tuloksellisuuden parantamiseksi

Koska rahaston tehtävät on säädöksiin jaettu Maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston, Valtiokonttorin ja rahaston johtokunnan kesken, tulee maa- ja metsätalousministeriö kiinnittämään huomiota rahaston kokonaisuuden hallintaan.

Vuoden 2012 alusta toteutettavaan tilivirastouudistukseen liittyen maa- ja metsätalousministeriö varmistaa omalta osaltaan, että Maatalouden interventiorahaston tehtävien hoito järjestetään tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti itsenäiseksi kirjanpitoyksiköksi vuoden 2012 alussa siirtyvässä Maaseutuvirastossa.

Maa- ja metsätalousministeri

Sirkka-Liisa Anttila

Osastopäällikkö

Heimo Hanhilahti

TIEDOKSI Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori